

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/93/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200008
Dátum vydania rozhodnutia: 03.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200008.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, T., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/1/2015-82 zo dňa 13. septembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/1/2015-82 zo dňa 13. septembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 5Sd/1/2015-82 zo dňa 13.09.2017 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.10.2014 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 08.12.2014, ktorým odporkyňa navrhovateľovi od 27.01.2011 zvýšila invalidný dôchodok. Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil tým, že je nutné odlišne posudzovať nárok na výplatu dávky, ktorý podmieňuje splnenie podmienok vzniku nároku na dávku, splnenie podmienok na výplatu dávky a podanie žiadosti o vyplácanie dávky, resp. zvýšenie dôchodkovej dávky, v ktorom žiadateľ o dávku má možnosť uplatniť priznanie dôchodkovej dávky aj od odlišného dátumu ako je vznik nároku na dávku. Navrhovateľ si uplatnil nárok na zvýšenie invalidného dôchodku žiadosťou, ktorá došla odporkyňi dňa 27.01.2014. Podľa § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení bolo preto možné zvýšenie invalidného dôchodku tri roky spätne, t. j. od 27.01.2011. Uviedol, že námietka navrhovateľa, že sa mu mal vyplácať starobný dôchodok už od 07.03.2006 nemá oporu v platných právnych predpisoch, a preto by ani nebolo možné vykonať doplatenie dôchodku od roku 2006 tak ako to navrhovateľ požaduje.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním, v ktorom uviedol, že výška invalidného dôchodku nepostačuje na vyžitie, a vzhľadom na jeho zdravotné ťažkosti má nulovú šancu nájsť si prácu a udržať si ju. To, že mu odporkyňa priznala invalidný dôchodok tri roky spätne od podania žiadosti (odo dňa 27.01.2011) a nie odo dňa uznania invalidity (08.03.2006) považoval za nespravodlivé a poškodzujúce jeho osobu. Uviedol, že prejednanie jeho invalidity sa zanedbalo dňa 07.08.2009 komisiou, ktorá mala určiť spätný nárok na invalidný dôchodok. Dodal, že odporkyňa vedela, že bol vedený na úrade práce a poberal dávky v hmotnej núdzi. Myslela si, že keď si našiel prácu

ako sbskár, tak je schopný sa implementovať do pracovného života. Avšak krátko potom ho z tejto práce vyhodili.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 13.11.2017 uviedla, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu. Dátum vzniku invalidity stanovili posudkoví lekári sociálneho poistenia zhodne na 07.03.2006, kedy bolo potvrdené rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa. Navrhovateľ požiadala o prehodnotenie zdravotného stavu žiadosťou zo dňa 27.04.2014, a preto bol invalidný dôchodok navrhovateľovi zvýšený v súlade s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. od 27.01.2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 29 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Nielen z lekárskeho posudkov ale aj zo znaleckých posudkov bolo preukázané, že navrhovateľ trpí ťažkou formou schizofrénie, pre ktorú má 75 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V znaleckom posudku zo dňa 25.04.2013 MUDr. G. a MUDr. F. okrem iného uviedli, že navrhovateľ nie je schopný dostatočne chápať a kriticky posúdiť dianie okolo seba, nie je v plnej miere schopný chápať zmysel trestného konania a nie je schopný sa sám obhajovať pred súdom a navrhli tiež zväžiť konanie o spôsobilosti na právne úkony.

Po preštudovaní spisov dospel odvolací súd k záveru, že dlhodobo preukázaná psychiatrická diagnóza navrhovateľa je takou okolnosťou, ktorá odôvodňuje zastupovanie navrhovateľa opatrovníkom už v prvostupňovom konaní.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd navrhovateľovi na ochranu jeho práv najskôr ustanoví opatrovníka, vec znovu prejedná a rozhodne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.